

TaxReal s.r.o.

VVKurzy.cz - profesionální kurzy účetnictví, mezd a daní

Základy účetnictví

2018

Obsah

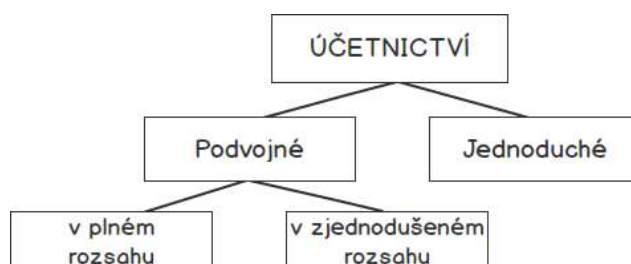
1.	Úvod do účetnictví	3
1.1.	Význam a funkce účetnictví	3
1.2.	Právní úprava účetnictví	3
1.3.	Účetní zásady	4
1.4.	Účetní jednotky	4
1.5.	Kategorie účetních jednotek	5
1.6.	Účetní období	5
1.7.	Odpovědnost za vedení účetnictví	6
1.8.	Typy (předmět) účetnictví	6
2.	Majetek účetní jednotky	7
2.1.	Rozvaha	7
2.2.	Výkaz zisku a ztrát	13
3.	Účet a účtový rozvrh	15
3.1.	Účet	15
3.2.	Směrná účtová osnova	17
3.3.	Účtový rozvrh	18
3.4.	Podvojný účetní zápis	18
4.	Účetní záznamy	20
4.1.	Účetní doklady	20
4.2.	Účetní zápisy	21
4.3.	Účetní knihy	22
4.4.	Úschova účetních záznamů	22
5.	Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek	24
5.1.	Pokladna	24
5.2.	Bankovní účet	26
5.3.	Peníze na cestě	27
5.4.	Ceniny	28
5.5.	Platební karty	29
6.	Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy	31
6.1.	Pohledávky	31
6.2.	Závazky	31
6.3.	Zálohy	32
6.4.	Vzájemný zápočet pohledávek a závazků	34
6.5.	DPH	34
7.	Vlastní kapitál	37
7.1.	Základní kapitál	37
7.2.	Ostatní složky vlastního kapitálu	37
7.3.	Výsledek hospodaření	38
8.	Dlouhodobý majetek	40
8.1.	Vymezení dlouhodobého majetku	40
8.2.	Pořízení dlouhodobého majetku	41
8.3.	Technické zhodnocení dlouhodobého majetku	42
8.4.	Odpisování dlouhodobého majetku	43
8.5.	Daňové odpisy	44
8.6.	Vyřazení dlouhodobého majetku	48
8.7.	Inventarizace dlouhodobého majetku	48
9.	Finanční majetek	51
9.1.	Dlouhodobý finanční majetek	51
9.2.	Krátkodobý finanční majetek	52
10.	Zásoby	54
10.1.	Členění zásob	54
10.2.	Oceňování zásob	54
10.3.	Účtování zásob	55
10.4.	Reklamacce a slevy	58
10.5.	Zásoby vytvořené vlastní činností	58

1.7. Odpovědnost za vedení účetnictví

Odpovědnost za vedení účetnictví leží na statutárním orgánu právnické osoby nebo na fyzické osobě, která je sama účetní jednotkou.

Účetní jednotky sice mohou pověřit vedením účetnictví i jinou právnickou nebo fyzickou osobu, ale tím se nezbavují odpovědnosti za vedení účetnictví.

1.8. Typy (předmět) účetnictví

1.8.1. Vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu

Zákon o účetnictví umožňuje vést účetnictví v plném nebo zjednodušeném rozsahu.

V plném rozsahu vedou účetnictví všechny účetní jednotky, kromě těch, kterým umožňuje zákon vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

Ve zjednodušeném rozsahu mohou vést účetnictví tyto účetní jednotky:

- Příspěvkové organizace, pokud jim to dovolí jejich zřizovatel.
- Malé nebo mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a zároveň jsou:
 - spolkem nebo pobočným spolkem,
 - odborovou organizací,
 - organizací zaměstnavatelů,
 - církví,
 - honebním společenstvem,
 - obecně prospěšnou společností,
 - nadačním fondem,
 - ústavem,
 - společenstvím vlastníků jednotek,
 - bytovým družstvem nebo sociálním družstvem.

1.8.2. Jednoduché účetnictví

Předmětem jednoduchého účetnictví jsou výdaje a příjmy, majetek a závazky (obdobně jako v daňové evidenci podle zákona o daních z příjmů).

Účetní jednotka může vést jednoduché účetnictví, pokud:

- a) není plátcem DPH,
- b) její celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 mil. Kč,
- c) hodnota jejího majetku nepřesáhne 3 mil. Kč,
- d) je současně:
 - spolkem,
 - odborovou organizací nebo organizací zaměstnavatelů,
 - církví,
 - honebním společenstvem

3. Účet a účtový rozvrh

3.1. Účet

Účet se schematicky znázorňuje v podobě velkého písmena **T**. Při pohledu na účet vidíme dvě strany. V účetnictví se levá strana účtu nazývá **Má dáti (MD)** a práva strana **Dal (D)**. Existují i další výrazy, jako Debet a Kredit nebo Na vrub a ve prospěch.

Číslo a název účtu	
Má Dáti	Dal
Debet	Kredit
Na vrub	Ve prospěch

Obecně má účet svůj **počáteční stav**. Jednotlivé účetní případy se zachycují v časovém sledu na konkrétním účtu a znamenají buď zvýšení jeho stavu (**přírůstek**), nebo snížení stavu (**úbytek**). Každý účet tak má stranu pro účtování přírůstků a druhou stranu pro účtování úbytků. Úhrn přírůstků a úhrn úbytků na účtu se nazývá **obratem**. Po zaúčtování všech účetních případů (přírůstků a úbytků) má účet svůj nový zůstatek – **konečný stav**.

$$\text{Počáteční stav} + \text{přírůstky} - \text{úbytky} = \text{Konečný stav}$$

Druhy účtů

3.1.1. Rozvahové účty

Všechny účty vzniklé z rozvahy, na kterých evidujeme jednotlivá aktiva a pasiva, nazýváme **rozvahové**.

Účet odvozený od rozvahové položky, která se nachází v aktivech a eviduje majetek, se nazývá **aktivní účet**. Aktivní účet má počáteční stav na straně Má dáti a na stejné straně má i přírůstky. Na druhé straně, Dal, se účtují úbytky. Konečný stav je u aktivního účtu na straně Má dáti.

MD	Aktivní účet	D
Počáteční zůstatek		
+ Přírůstky		- Úbytky
Konečný zůstatek		

Účet odvozený od rozvahové položky, která se nachází v pasivech a eviduje zdroje financování majetku podniku, nazývá se **pasivní účet**. Pasivní účet má počáteční stav na straně Dal a na stejné straně má i přírůstky. Na druhé straně, Má dáti, se účtují úbytky. Konečný stav je u pasivního účtu na straně Dal.

MD	Pasivní účet	D
		Počáteční zůstatek
- Úbytky		+ Přírůstky
		Konečný zůstatek

3.1.2. Výsledkové účty

Všechny účty vzniklé z výkazu zisku a ztráty, na kterých evidujeme jednotlivé náklady a výnosy, nazýváme **výsledkové**. Obraty výsledkových účtů se na konci účetního období při účetní závěrce převádějí na účet výsledku hospodaření. Tímto převodem jsou nákladové a výnosové účty vynulovány, do dalšího účetního období vstupují bez počátečních zůstatků. V průběhu roku se porovnávají náklady a výnosy neúčtním způsobem (bez přeúčtování) ve výkazu zisku a ztráty.

Účet sloužící pro zachycení každé nákladové položky se nazývá **nákladový účet**. Na straně Má dáti účtujeme přírůstky a na druhé straně, Dal, se účtují úbytky. Konečný zůstatek je u nákladového účtu na straně Má dáti.

MD	Nákladový účet	D
+ Přírůstky		- Úbytky
	Konečný zůstatek	

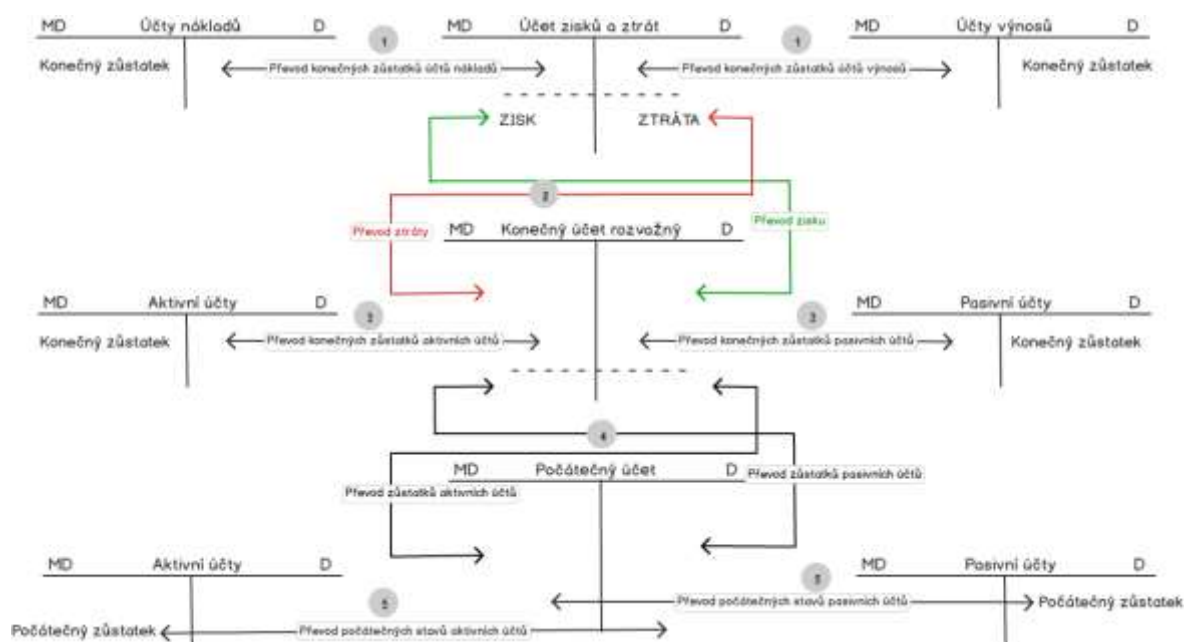
Účet určený pro zachycení každé výnosové položky se nazývá **výnosový účet**. Na straně Dal účtujeme přírůstky a na druhé straně, Má dáti, se účtují úbytky. Konečný zůstatek je u výnosového účtu na straně Dal.

MD	Výnosový účet	D
- Úbytky		+ Přírůstky
	Konečný zůstatek	

3.1.3. Závěrkové účty

Účetní případy se sledují v průběhu účetního období. Na jeho konci účetní jednotka zjistí na každém účtu rozvahovém a výsledkovém jeho obraty a konečný zůstatek. K rozvahovému dni ukončí účtování na příslušné rozvahové a výsledkové účty a přeúčtuje jejich zůstatky na závěrkové účty. Celý tento proces se skládá ze dvou částí.

1. Jednotlivé aktivní a pasivní účty (rozvahové účty) se uzavřou a jejich konečný zůstatek se převede na **Konečný účet rozvahový**.
2. Každý jednotlivý účet nákladů a výnosů (výsledkové účty) se při účetní uzávěrce převede na závěrkový **Účet zisků a ztrát**.

3.2. Směrná účtová osnova

Směrná účtová osnova je seznam účtových tříd a účtových skupin, v rámci kterých si dále účetní jednotka určí potřebné syntetické a analytické účty.

Konstrukce směrné účtové osnovy

Směrná účtová osnova zahrnuje 10 účtových tříd (od 0 do 9), které se dále člení na účtové skupiny:

- 0 – Dlouhodobý majetek
- 1 – Zásoby
- 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky
- 3 – Zúčtovací vztahy
- 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
- 5 – Náklady
- 6 – Výnosy
- 7 – Závěrkové a podrozvahové účty
- 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Aktiva	ROZVAHA	Passiva	Náklady	Výkaz zisku a ztrát	Výnosy
Dlouhodobý majetek 0 - dlouhodobý majetek 01 - nehmotný 02 - hmotný odpisovaný 03 - hmotný neodpisovaný 06 - finanční Oběžný majetek 1 - zásoby 11 - materiál 12 - zásoby vlastní činnosti 13 - zboží 2 - peněžní prostředky a fin. 21 - peněžní prostředky v pokladně 22 - peněžní prostředky na účtech 25 - finanční majetek krátkodobý 3 - pohledávky 31 - pohledávky (včetně) (úvěry) 33 - pohledávky za zaměstnanci 34 - pohledávky za statem 35 - pohledávky ze společností 37 - jiné pohledávky	Vlastní kapitál 4 - kapitálové účty 41 - základní kapitál 41 - kapitálové fondy 42 - fondy ze zisku 42 - výsledek hospodaření min. let 43 - výsledek hospodaření Cizí zdroje 3 - závazky krátkodobé 32 - závazky krátk. (dávatelé) 33 - závazky vůči zaměstnancům 34 - závazky vůči státu 36 - závazky vůči společníkům 37 - jiné závazky 4 - kapitálové účty 45 - rezervy 47 - závazky dlouhodobé 46 - dlouhodobé úvěry 2 - peněžní prostředky 23 - krátkodobé úvěry 24 - krátkodobé finanční vypořádání	5 - Náklady 50 - spotřebované nákupy 51 - služby 52 - osobní náklady 53 - daně a poplatky 54 - jiné provozní náklady 55 - odpisy rezervy správné položky 56 - finanční náklady 58 - změna stavu zásob vlastní činnosti	6 - Výnosy 60 - tržby ze vlastní výroby a zboží 64 - jiné provozní výnosy 66 - finanční výnosy Rozdíl Výnosy - Náklady = Výsledek hospodaření (431) + ZISK / - ZTRÁTA		